

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 972 „DĖL PREKYBOS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE PAGAMINTA ŽALIAVINE MEDIENA IR MIŠKO KIRTIMO LIEKANOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. 22-7680	3. Pagal Nutarimo projektu siūlomo naujo Tvarkos aprašo 18 ¹ punktą maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis pusmetinėms sutartims sudaryti pirkėjams būtų nustatomas atsižvelgiant į jų praeities sandorius, taip pat numatyta galimybė šį dydį koreguoti, jei pirkėjas įsigijo įrangos žaliavinei medienai perdirbti, tačiau Nutarimo projektu nesiūloma nustatyti vėlesnio pakeitimų įsigaliojimo, kurie užtikrintų tinkamą ūkio subjektų informavimą apie šiuos ribojimus ir galimybę tinkamai jiems pasiruošti (įsigyti minėtos įrangos, kuri, manytina, yra planuojama ir užsakoma iš anksto, bei gauti nepriklausomo auditoriaus išvadą) – abejotina, ar siūlomi pakeitimai suderinami su konstituciniu teisėtų lūkesčių apsaugos principu, kuris taip pat reiškia įgytų teisių apsaugą, t. y. asmenys turi teisę pagrįstai tikėtis, kad jų pagal galiojančius teisės aktus įgytos teisės bus išlaikytos nustatytą laiką ir galės būti realiai įgyvendinamos. Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarime yra konstatavęs, kad pagal šį principą teisinį reguliavimą galima keisti tik laikantis iš anksto nustatytos tvarkos ir nepažeidžiant Konstitucijos principų bei normų, būtina <i>inter alia</i> laikytis principo <i>lex retro non agit</i> , teisinio reguliavimo pataisomis negalima paneigti asmens teisėtų interesų ir teisėtų lūkesčių.	Neatsižvelgta. Nutarimo projektas rengiamas ir siūlomas tvirtinti skubos tvarka atsižvelgia į neeilinę, iš anksto niekaip negalimą numatyti situaciją dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą ir iš to sekančių pasekmių. Todėl reikalingas skubus reagavimas į susidariusią situaciją siekiant stabilizuoti situaciją ir neutralizuoti galimas neigiamas pasekmes trumpuoju laikotarpiu.
	9. Dėl Nutarimo projekto atitikties Europos Sąjungos teisei: Nutarimo projektu siūlomos naujos Tvarkos aprašo nuostatos tiesiogiai nėra skirtos įtvirtinti prekių judėjimo tarp valstybių narių apribojimus. Jų tiesioginė paskirtis numatyti procedūrą parduoti ribotą valstybės išteklių – medieną. Akcentuotina, kad sprendimas dėl geriausio valstybės turto realizavimo būdo, yra valstybės prerogatyva. Vis dėlto, nepaisant formalių Nutarimo projektu deklaruojamų tikslų, nors ir netiesiogiai, siūlomi pakeitimai gali turėti įtakos ES vidaus rinkai. Nutarimo projekto lydimuosiuose dokumentuose pažymima, kad aprašo pakeitimais kartu yra siekiama ir apsaugoti Lietuvos Respublikos medienos perdirbimo pramonę	Manome, kad Nutarimo projekte siūlomos priemonės kiekybiniam apribojimui yra lygiavertės visiems subjektams (neišskiriama jokia specifinė subjektų grupė). Atitinkamus istorinius duomenis turės tiek Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančios, tiek kitų šalių subjektai nuolatos dalyvavę žaliavinės medienos aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti. Pažymėtina, kad visi pirkėjai be apribojimų galės aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti įsigyti iki 1000 ktm medienos, dalyvauti pakartotiniuose

<p>nuo neigiamos Europos Sąjungos (toliau – ES) taikomų sankcijų Rusijai ir Baltarusijai įtakos. Pažymėtina, kad tokių ekonominių tikslų siekimas negali pateisinti laisvo prekių judėjimo ribojimų.</p> <p>Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 35 straipsnyje įtvirtinta taisyklė, pagal kurią „[t]arp valstybių narių uždraudžiami kiekybiniai eksporto apribojimai ir visos lygiaverčio poveikio priemonės.“ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) sprendime <i>Hidroelectrica</i> kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemonėmis, kaip tai suprantama pagal SESV 35 straipsnį, kvalifikavo „<...> visiems nacionalinėje teritorijoje veikiantiems ūkio subjektams taikomas nacionalines priemones, kurios faktiškai labiau paveikia prekių išsiuntimą iš eksporto valstybės narės rinkos nei prekybą prekėmis šios valstybės narės nacionalinėje rinkoje <...>“. Antra, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad <i>bet koks vienos iš SESV numatytų pagrindinių laisvių apribojimas, net ir nedidelis, pagal šią Sutartį yra draudžiamas, nebent jo poveikis būtų laikomas pernelyg atsitiktiniu ar netiesioginiu, kad jis galėtų būti laikomas apribojimu, kaip tai suprantama pagal SESV 35 straipsnį</i> <...>“. Atkreipiame dėmesį, kad keletas Nutarimo projektu dėstomų reikalavimų vertintini kaip kiekybiniams eksporto apribojimams lygiaverčio poveikio priemonės, dėl ko jos galimai yra nesuderinamos su SESV 35 straipsniu.</p> <p>Nutarimo projekto 6 punktu dėstomu Tvarkos aprašo 18¹.2 papunkčiu siekiama įtvirtinti sąlygą, kad „nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį. Jis nustatomas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis, padidintas 10 procentų, skaičiuojant pagal Tvarkos aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis už paskutinius 4 kalendorinius pusmečius iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios, tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnis kaip 1000 ktm. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti.“</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad labiau tikėtina, kad atitinkamus istorinius duomenis turės Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančios ir nuolatos žaliavinės medienos aukcionuose dalyvaujantys subjektai. Taigi, šio kriterijaus taikymo faktinis poveikis gali paveikti kitose Europos</p>	<p>pusmetiniuose aukcionuose, taip pat aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekį, todėl poveikis bendrai medienos rinkai nebus esminis.</p> <p>Nuostata dėl naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį, pasinaudoti galės tiek rinkoje įsitvirtinę, tiek ir nauji subjektai.</p> <p>Manome, kad Nutarimo projekto nuostatos nepažeidžia laisvo prekių ir paslaugų judėjimo principo (netaikomi jokie konkretūs eksporto apribojimai) ir yra proporcingos siekiamam tikslui.</p>
--	--

Ekonominės Erdvės (toliau – EEE) valstybėse įsisteigusius ir veiklą vykdančius asmenis labiau nei įsisteigusius Lietuvos Respublikoje, dėl ko EEE veiklą vykdančius subjektai galimai būtų eliminuoti arba pastatyti į mažiau palankią situaciją nusipirkti žaliavinės medienos Lietuvos Respublikoje vykdomuose žaliavinės medienos aukcionuose. Atsižvelgiant į tai, šios taisyklės taikymas galimai sudarytų sąlygas skirtingai traktuoti Lietuvos Respublikoje ir kitose EEE valstybėse veiklą vykdančius asmenis (suteikiant pranašumą Lietuvos Respublikos subjektams). Pažymime, kad ESTT sprendime *Gysbrechts* pažymėjo, kad „<...> nacionalinės priemonės, kurių tikslas ar poveikis – būtent riboti eksporto srautus ir taip **skirtingai traktuoti prekybą valstybės narės viduje ir jos prekybą eksportui** ir **kurios užtikrina konkrečių naudą nacionalinei gamybai arba suinteresuotosios valstybės vidaus rinkai kitų valstybių narių gamybos ar prekybos nenaudai**, buvo pripažintos kiekybiniais eksporto apribojimams lygiaverčio poveikio priemonėmis.“ Atsižvelgiant į šias aplinkybes, minėta Nutarimo projektu siūloma nauja Tvarkos aprašo nuostata vertintina, kaip kiekybiniam eksporto apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė, galinti riboti laisvą prekių judėjimą ES bendrojoje rinkoje.

Taip pat pažymime, kad į rinką patekti mėginantys subjektai, kurie anksčiau žaliavinės medienos aukcionuose nedalyvavo, būtų eliminuojami iš aukcionų, kadangi atitinkamų istorinių duomenų, su kuriais siejamas galimo įsigyti medienos kiekio skaičiavimas, apskritai neturėtų. Analogiškai, yra daug labiau tikėtina, kad Nutarimo projektu siūlomame naujame Tvarkos aprašo 18¹.3 papunktyje numatyta išlyga dėl naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį, pasinaudoti galės rinkoje įsitvirtinę subjektai, tokiu būdu dar labiau padidindami savo rinkos dalį. Taigi, šių taisyklių taikymas nulemtų rinkoje jau įsitvirtinusių subjektų pranašumą prieš į rinką patekti mėginančius subjektus. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektui pritarimą turėtų suteikti Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba.

Pažymime, kad tam tikrais atvejais, laisvą prekių judėjimą ribojančios priemonės gali būti pateisintos SESV 36 straipsnyje įtvirtintais atvejais, kai ribojanti priemonė yra būtina visuomenės dorovės, viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais, ir ESTT praktikoje suformuluotais pagrindais. Pagal nusistovėjusią ESTT praktiką

	<p>nacionalinės priemonės, galinčios riboti EEE vidaus prekybą, gali būti pateisinamos SESV 36 straipsnyje nurodytomis bendrojo intereso priežastimis, kaip antai žmonių sveikatos ir gyvybės apsauga, arba imperatyviais, be kita ko, aplinkosaugos reikalavimais, jeigu nagrinėjamos priemonės yra proporcingos siekiamam tikslui.^[3] ESTT jurisprudencijoje yra nusistovėjusi taisyklė, kad nacionalinės taisyklės, galinčios sudaryti kliūčių prekybai ES viduje, yra pateisinamos, „<...> jeigu šios priemonės yra tinkamos šio tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti.“ Tuo atveju, jeigu valstybių narių priimti laisvo prekių judėjimo ribojimai yra netinkami arba neproporcingi siekiamam tikslui pasiekti, tokie ribojimai yra nesuderinami su ES teise, dėl ko privalo būti kaip įmanoma greičiau panaikinti. Pažymėtina, kad pats ES laisvą prekių judėjimą ribojančių priemonių įtvirtinimo nacionalinėje teisėje faktas gali nulemti pažeidimo procedūros prieš valstybę narę inicijavimą. Pavyzdžiui, byloje <i>Komisija prieš Austrijos Respubliką</i> pažeidimo procedūra buvo inicijuota būtent dėl Austrijos Respublikos priemonių, ribojančių laisvą prekių judėjimą, siekiant tam tikrų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų sumažinimo. Nors šioje byloje sektorinis eismo draudimas ESTT buvo pripažintas tinkama priemone šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo tikslo įgyvendinimui užtikrinti* tačiau jis buvo pripažintas neproporcingu, kadangi tikslas galėjo būti pasiektas laisvą prekių judėjimą mažiau ribojančiomis priemonėmis</p>	
<p>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. 3-2054</p>	<p>2. Projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 18¹.2 papunktyje yra nustatoma, kad maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis apskaičiuojamas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis, padidintas 10 procentų, skaičiuojant pagal Tvarkos aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis <u>už paskutinius 4 kalendorinius pusmečius</u> iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios, tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnis kaip 1000 ktm. Nėra aišku, kaip būtų vertinamas vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis, jei pirkėjas dalyvavo aukcionuose trumpiau negu 4 kalendorinius pusmečius arba yra pirkęs medieną ilgą laiką, tačiau bent vieną iš paskutinių 4 kalendorinių pusmečių aukcione nedalyvavo.</p> <p>3. Pažymėtina, kad iš Projekto nuostatų neaišku, ar aukcionuose</p>	<p>Šiame punkte nurodyta, kad maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis apskaičiuojamas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis. Atsižvelgiant į tai, jei konkretų pusmetį medienos nebuvo perduota, vidurkio apskaičiavimuose naudojamas nulis, pvz.: jei per paskutinius keturis pusmečius buvo perduota 0 ktm +100 ktm +100 ktm +0 ktm, tuomet visas perduotas kiekis susumuojamas ir dalinamas iš 4 (šiuo atveju gautųsi 200/4=50 ktm; taigi, maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis būtų 50 ktm).</p> <p>Tvarkos apraše nėra jokių nuostatų, kurios ribotų pirkėjų</p>

	<p>ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti gali dalyvauti nauji pirkėjai, kurie neturi žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, ar jiems tiesiog maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis nenustatomas ir pirkimas neribojamas. Jei Projektu iš esmės siekiama nustatyti draudimą pirkti žaliavinę medieną aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti naujiems pirkėjams, kurie neturi žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių ir nusipirktą medieną planuoja, pavyzdžiui, perparduoti, tai yra ribojamas jų įėjimas į rinką. Tuo tarpu pirkėjams, kurie jau yra pirkę medieną ilgiau negu paskutinius 4 kalendorinius pusmečius, toks apribojimas netaikomas ir jie savo nuožiūra gali panaudoti įsigytą medieną. Pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant įstatymų reikalavimus. Aprašo 18¹ papunkčio nuostatos turėtų būti įvertintos dėl jų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsniui.</p>	<p>dalyvavimą aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti. Tačiau dėl lydraštyje apibrėžtų priešasčių ir tikslų numatomos nuostatos dėl maksimalaus galimo pirkti (sudaryti sutartis) žaliavinės medienos kiekio limitu (maksimalus kiekis pirkimo-pardavimo sutarties sudarymui) pusmetinėms sutartims sudaryti.</p> <p>Nauji pirkėjai, kurie neturi žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti be apribojimų galės įsigyti iki 1000 ktm medienos, taip pat medienos galės įsigyti dalyvaudami aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti bei pakartotiniuose aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti, be to, visi medienos pirkėjai apsirūpinti mediena galės iš privačių miškų savininkų. Atkreipiame dėmesį, kad siūlomomis Tvarkos aprašo nuostatomis naujų pirkėjų įėjimas į medienos rinką net negali būti reikšmingai apribotas, nes šios nuostatos turės įtakos tik iki 20 proc. kasmet Lietuvoje parduodamos medienos kiekiui.</p>
<p>VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. S(E)-659</p>	<p>Įmonės nuomone, yra didelė Įmonės veiklos rizika, kad siūlomi Projekto 19 punkto pakeitimai, praktiškai gali panaikinti pardavėjui VĮ VMU galimybę gauti didžiausią kainą už parduodamą žaliavinę medieną, nes siūlomas įdiegti naujas prekybos organizavimo principas nesudaro galimybės pardavėjui sudaryti visus sandorius už didžiausią pasiūlytą kainą, nes pradinė kaina yra skirtinga ir vertinimas pagal procentinį pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumą to neužtikrina.</p> <p>Pastebėtina, kad, šiuo metu galiojantis teisinis prekybos organizavimo reguliavimas, leidžia Įmonei valdyti aukščiau minėtą riziką, užtikrinti didžiausią įmanomą finansinę grąžą valstybei iš jos parduodamos žaliavinės medienos, nes pradinė kaina yra nustatoma vadovaujantis Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) 35 punkto reikalavimais.</p> <p>Siūlomos Projekto 19 punkto nuostatos galėtų būti vertinamos kaip turinčios neigiamą poveikį Įmonės nustatytiems (iškeltiems) tikslams, tai</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad siūlomas kainos nustatymo mechanizmas užtikrina medienos pardavimą už aukščiausią pasiūlytą kainą (pateiktų pasiūlymų eilė sudaroma pagal procentinį pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumą mažėjimo tvarka). Papildomai pažymėtina, kad nurodyta galima rizika dėl medienos pardavimo ne už aukščiausią kainą yra mažai tikėtina, nes dėl medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo prognozuojamas ženklus paklausos medienai padidėjimas (esant didelei paklausai net ir pavienės nurodytos situacijos yra mažai tikėtinos).</p>

yra Įmonės papildoma veiklos ir atitikties rizika. Prašome atsižvelgti į pateiktas pastabas dėl galimo neigiamo rizikos poveikio, jeigu būtų patvirtintos Projekto 19 punkto pirmosios pastraipos nuostatos dabar siūloma Projekto redakcija.

Manoma, kad didžiausias procentinis pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumas ne visada bus didžiausia pardavėjui (VĮ VMU) siūloma kaina. Šiuo metu Tvarkos aprašo 2 p. nurodyta, kad jei žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjas turi teritorinius padalinius, tuomet Tvarkos aprašo 4, 13, 17, 20, 23, 24, 28, 29, 35-40, 45 punktuose nurodytos nuostatos turi būti taikomos kiekvienam teritoriniam padaliniui atskirai.

Teikiame pavyzdžius:

Paskutinio įvykusio aukciono kaina, Eur/ktm	PP-E 53,5 Dubravos RP	PP-E 47,37 Jurbarko RP	PP-E 70 Kretingos RP	PP-E 81,25 Tauragės RP
Pirkėjo pasiūlyta kaina, Eur/ktm	70	55	81	83
Procentinis skirtumas	30,8	16,1	15,7	2,2
Sandoriai, kaina, Eur/ktm (galima situacija)	Sudarytas sandoris (už pasiūlytą 70 Eur/ktm kainą)	Sudarytas sandoris (už pasiūlytą 55 Eur/ktm kainą)	Nesudarytas sandoris (už pasiūlytą 81 Eur/ktm kainą)	Nesudarytas sandoris (už pasiūlytą 83 Eur/ktm kainą)

Įvertinus aukščiau išdėstytą, darytina išvada, kad ne visada didžiausias procentinis pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumas gali būti didžiausia pardavėjui (VĮ VMU) gaunama kaina ir tai gali neigiamai įtakoti galutinę parduodamos medienos kainą. Labai didelės žaliavinės medienos paklausos laikotarpiu, kai paklausa viršija pasiūlą, ir yra tikimybė, kad sandoriai bus sudaryti visai aukcione siūlomai įsigyti žaliavinei medienai, minėta rizika mažėja.

Medienos prekybos asociacijos
2022 m. gegužės
20 d. raštas
Nr. 02-5

1. 18¹.2 punkte įtvirtinama privilegija gauti didžiausius leistinus nusipirkti medienos kiekius įmonėms, kurios per paskutinius du metus daugiausiai tokios medienos pirkė būtent iš VĮ VMU. Akivaizdu, kad tokia niekaip nepagrįsta nuostata yra išimtinai naudinga kelioms įmonėms (informaciją apie šią privilegiją gausiančias įmones paskelbtina viešai), kurios neabejotinai tokį terminą ir pasiūlė Aplinkos ministerijai. Nes pati ministerija šio termino (dviejų metų) niekaip nepaaiškina. Jei projekto

Neatsižvelgta.

Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės

	<p>rengėjai manytų, kad toks terminas visgi nustatytinas (žinoma reiktų pagrįsti kodėl du, ne trys ar dar daugiau metų), tuomet nustatytinas šio punkto įsigaliojimas po dviejų arba trijų metų, tam kad visi potencialūs pirkėjai galėtų (turėtų tam pakankamai laiko) susirungti dėl tokios išskirtinės privilegijos. Neabejojame, kad tam pasipriešintų įmonės, kurios šiai dienai „užsitikrino“ šią netikėtą privilegiją. Taigi, siūlome nuostatos dėl dviejų metų pirktų kiekių (kaip sąlygos nustatant maksimalų leistiną pirkti kiekį) atsisakyti.</p>	<p>medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti nebūtų taikomas.</p>
	<p>2. Visiškai nepriimtinas įmonių diskriminavimo įtvirtinimas 18^{1.2} punkte, kuomet į dvi skirtingas kategorijas sugrupuojamos įmonės, kurios dalyvavo ir laimėjo praėjusių dviejų metų aukcionuose (tai viena – privilegijuota grupė, kuri gali pretenduoti į didelius perkamos medienos kiekius) ir įmonės, kurios dalyvavo, bet nelaimėjo aukcionų per paskutinius du metus arba įmonės, kurios nedalyvavo tokiuose aukcionuose (pirko medieną iš privačių miško savininkų) - tai kita grupė, kuriai privilegija pretenduoti į bet kokį didesnio medienos kiekio pirkimą siekiama uždrausti. Mūsų manymų, tai grubus Konkurencijos įstatymo pažeidimas, įtvirtinantis atskirų subjektų išimtinės teises (privilegijas). Kategoriškai nepritariame šiai nuostatai ir siūlome ją šalinti.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pasiūlymas prieštarauja Nutarimo projekto lydraštyje nurodytiems projekto tikslams. Pažymėtina, kad visi pirkėjai be apribojimų galės įsigyti iki 1000 ktm medienos pusmetiniuose aukcionuose, dalyvauti pakartotiniuose pusmetiniuose aukcionuose, taip pat aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti bei įsigyti medienos iš privačių miškų. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekį, todėl poveikis bendrai medienos rinkai ir konkurencijai nebus esminis.</p>
	<p>3. Neaiški 18^{1.2} punkto nuostata, nustatanti 1000 kietmetrių ribą. Jei tai leidžiamas kiekis naujai dalyvaujantiems pirkėjams (kurie neturi tokios sėkmingos dviejų metų patirties bei neįsigijusiems naujų perdirbimo įrengimų), tai tokia nuostata neturi nieko bendro su deklaruojamu tikslu - išvengti intervencinių kainų. Nes pirkimų naujokai galės dalyvauti per patirties neturinčias įmones ir taip susirinkti reikiamą kiekį. Labai tikėtina, kad pusmetiniuose aukcionuose dalyvaus begalės naujų, gal tik tam įkurtų, įmonių. Jei vis tik 1000 kietmetrių riba reiškia, kad per paskutinius dvejus metus reikėjo nusipirkti ne mažiau, kaip tokį kiekį ir tik tuomet įgyti privilegiją, tai tokio kiekio nustatymas reikalauja išsamesnio paaiškinimo, nes stambesni ir vėl laimi prieš mažesnius, gaudami išskirtines sąlygas. Šio punkto sakinių struktūra nelogiška ir neaiški (galima tik spėlioti, koku būdu bus taikoma nuostata dėl „ne mažesnio kaip 1000 ktm kiekio“. Siūlome atsisakyti šios nuostatos.</p>	<p>Neatsižvelgta. Paaiškiname, kad šiame papunktyje išdėstytos nuostatos reiškia, jog pirkėjams įsigyjant iki 1000 ktm medienos maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekio limitas netaikomas. Statistiškai iki 1000 ktm žaliavinės medienos perka didžioji dalis (apie 70 proc.) pirkėjų, todėl, siekiant sudaryti palankias sąlygas smulkiems pirkėjams ir neapsunkinti medienos prekybos proceso labiau nei būtina, maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas jiems nenustatomas.</p>
	<p>4. Nepritariame 18^{1.3} punkte įtvirtintam kriterijui įgijo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą</p>	<p>Neatsižvelgta. Šiame papunktyje išdėstytos nuostatos suteikia galimybę</p>

	<p>žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną". Šis kriterijus iškreiptai ir nepagrįstai būtų taikomas tik naujai įsigijusiems įrenginiams (kaip matuojamas įsigijimo naujumas Tvarkos apraše nepaaiškinta (metai, du, trys ?), kai tuo tarpu jau turintiems įrengimus ir daug metų perdirbantiems medieną subjektams, jei jie nedalyvavo aukcionuose (arba dalyvavo bet nelaimėjo) tokia privilegija nesuteikiama. Akivaizdu, kad tokia nuostata naudinga tik neseniai naujus įrengimus įsigijusioms įmonėms. O štai įmonėms, kurios iki šiol pirkė medieną iš privačių miško savininkų ir nedalyvavo aukcionuose arba juose dalyvavo, bet jų nelaimėjo pretenduoti į koki nors didesnę medienos kiekį tampa nebeįmanoma. Tai iškreiptą konkurenciją prekybos mediena sektoriuje, todėl siūlome šios nuostatos atsisakyti.</p>	<p>naujai įsisteigusioms įmonėms įsigyti medienos, nes jos net negalėjo dalyvauti medienos prekyboje ir suformuoti atitinkamą medienos įsigijimų istoriją. Tas pats taikytina ir esamoms įmonėms, kurios vykdo medienos perdirbimo plėtrą.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Nutarimo projekto nuostatomis siekiama išvengti rinkos iškraipymų dėl susidariusios situacijos medienos rinkoje.</p> <p>Atsakant į klausimą dėl medienos perdirbimo įrenginių įsigijimo naujumo, pažymime, kad tai apibrėžta tame pačiame papunktyje: „...pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 18^{1.2} papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį“.</p>
	<p>5. Medienos perdirbimo pajėgumų turėjimo (šiuo atveju naujų įsigijimo) kriterijaus nustatymas yra mūsų nuomone ne tik perteklinis bet ir reikalaujantis gerokai išsamesnio reglamentavimo (jei vis tik būtų siekiama jį nustatyti). Visų pirma apibrėžtinai pajėgumų naujumas. Tai yra nustatytina kriterijai, pagal kuriuos pajėgumai priskiriami naujai įsigytiems (o jei nuoma ar panauda?). Taip pat apibrėžtina, kas laikoma medienos perdirbimo įrengimais (staklės, pjūklai (kokie?), kirviai ir pan.), jų nuosavybės forma. Akivaizdu, kad Tvarkos aprašo projekto nuostata „atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį" yra nei objektyviai pamatuojama nei sukontroliuojama. Tai formali ir absoliučiai beprasmė dirbtinė kliūtis. Aplinkos ministerija ir VĮ VMU neturi jokių techninių galimybių patikrinti deklaruojamų pajėgumų tikrumą. Pasitikėti vien tik įmonės vadovo parašu bei auditorių išvada yra mažų mažiausiai naivu. Juk šie pajėgumai gali būti bet kurioje šalyje. Net jei šią „idėją“ Aplinkos ministerijai pametėję neseniai įrengimus nusipirkusi įmonė, vis tik politiką formuojančios institucijos tarnautojai turėtų įvertinti tokių kriterijų realumą ir proporcingumą prieš teikiant viešai derinti nutarimo projektą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslintas 18^{1.3} papunktis nurodant, kad žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiai turi būti įsigyti nuosavybės teise. Nuomos, panaudos ar kitų įsigijimo formų siūloma nenumatyti siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų (fiktyvi nuoma siekiant pagrįsti perdirbamą kiekį ir pan.).</p> <p>Medienos perdirbimo įrenginių įsigijimo naujumas apibrėžtas tame pačiame papunktyje: „...pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 18^{1.2} papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį“.</p> <p>Manome, kad „perdirbimo įrenginių“ sąvokos apibrėžimas netikslingas, nes tokia sąvoka tik apibūdintų visuotinai suprantamam medienos perdirbimo procesui tinkamų naudoti įrenginių visumą. Nustatant perdirbamos medienos kiekį nėra svarbu kokiais įrenginiais mediena perdirbama. Pažymime, kad nuostatos dėl medienos perdirbimo įrenginių ir su tuo susijusio prognozuojamo perdirbti</p>

		<p>žaliavinės medienos kiekio nekuria dirbtinų kliūčių, o priešingai – suteikia papildomą galimybę naujai įsisteigusioms ar esamoms įmonėms įsigyti medienos.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimų teikiant informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, papildomai prašoma, kad ši informacija būtų patvirtinta finansų srities auditoriaus. Pabrėžiame, kad šių auditorių veiklą reglamentuoja Finansinių ataskaitų audito įstatymas ir, manome, toks reikalavimas yra pakankamas užtikrinant teikiamos informacijos patikimumą.</p>
<p>Vakarų Lietuvos Medienos Perdirbėjų ir Eksportuotojų Asociacijos 2022 m. gegužės 20 d. raštas Nr. 01(001)-22-0520</p>	<p>Siūlomų nutarimo projekto patobulinimų motyvai:</p> <p>Nutarimo pakeitimo projekte nėra tinkamai įvertintas nuolat aukcionuose dalyvaujančių pirkėjų poreikis žaliavinei medienai, kurią pirkėjai įsigyja iš Valstybinių miškų urėdijos. Dažnai pasitaiko atvejų, kuomet dėl įvairių aplinkybių pusmetinių sutarčių aukcionuose žaliavinės medienos neįsigiję pirkėjai yra priversti dalyvauti trumpalaikių sutarčių aukcionuose ir tik per šiuos du aukcionus apsirūpinti dalimi žaliavinės medienos poreikio. Siūlome įvertinti tai ir išplėsti pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį nurodant ir trumpalaikių sutarčių aukcionuose įsigytos medienos kiekiu (<i>18^l.2. punkte</i>).</p> <p>Be to, siekiant kiek įmanoma labiau amortizuoti susidariusios situacijos dėl karo Ukrainoje pasekmes, taip pat siekiant kuo maksimalesnės naudos šalies biudžetui ir šalies žaliavos kurso užsibrėžtų tikslų įgyvendinimo bei mažesnio poveikio klimato kaitai yra svarbu, kad Lietuvoje užauginta ir paruošta žaliavinė mediena būtų perdirbama žaliavos šalyje. Atsižvelgdami į tai, siūlome, kad pirkėjams taikant maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį būtų nurodomas ne įsigytas pirkėjui perduotas, bet pirkėjui perduotas ir pirkėjo perdirbtas žaliavinės medienos kiekis (<i>18^l.2. punkte</i>). Šis kiekis taip pat būtų deklaruojamas kaip ir prognozuojamas perdirbti žaliavinės medienos kiekis (<i>18^l.3. punkte</i>).</p> <p>Taip pat siūlome išplėsti laikotarpį, kuriame būtų vertinamas pirkėjams taikomas maksimaliai galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis, numatant ne paskutiniųjų 4 kalendorinių pusmečių laikotarpį, o 6 (<i>18^l.2. punkte</i>).</p> <p>Atkreipiame Jūsų dėmesį ir į tai, kad nutarime siūlomas keisti 17.2 papunktis gali iš esmės pabloginti padėtį rinkoje, jeigu žaliavinės medienos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įvertinant tai, kad maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas bus taikomas tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti, manome, kad papildomai į šį limitą įtraukti ir aukcionuose trumpalaikėms sutartims sudaryti įsigytus medienos kiekius nėra pagrindo.</p> <p>Aplinkos ministerija pritaria požiūriui, kad Lietuvoje užauginta mediena turėtų būti perdirbama Lietuvoje taip sukuriant didesnę pridėtinę vertę, kuriant darbo vietas ir kt., bei prisidedant prie poveikio klimato kaitai mažinimo, tačiau siūlymas taikyti maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekio limitą atsižvelgiant ir į pirkėjo perdirbtą žaliavinės medienos kiekį akivaizdžiai ir nepagrįstai diskriminuotų medienos perpardavimu užsiimančius subjektus kaip medienos pirkėjų grupę. Todėl negalime pritarti šiam siūlymui dėl jo galimo prieštaravimo konkurenciją ir ES laivą prekių ir paslaugų judėjimą reglamentuojančioms teisės aktų nuostatomis.</p> <p>Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti</p>

<p>kainos joje pasikeistų mažėjimo linkme. Taip pat visiškai kritinėje situacijoje lieka įmonės, kurios pastaruoju metu negavo galimybės įsigyti medienos iš valstybinių miškų ir prie užsidariusių alternatyvių rinkų prisideda atimta galimybė net dalyvauti medienos pardavimo aukcione.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad nutarime siūlomas keisti 17.2 punktas iš esmės kėsiasi į laisvos rinkos principus ribojant jau pirmame etape galimą žaliavinės medienos kainos korekciją mažėjimo linkme.</p> <p>Siūlymai tobulinti Vyriausybės nutarimą papildant 18¹ punkto redakciją (pabraukta):</p> <p>6. Papildyti 18¹ punktu:</p> <p>„18¹. Aukciono rezultatai nustatomi tokia tvarka:</p> <p>18¹.1. pasibaigus aukcionui, EMPS automatiškai sudaroma visų aukciono metu pateiktų pasiūlymų eilė pagal procentinį pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumą mažėjimo tvarka. Jeigu dviejų pasiūlymų procentinis kainų skirtumas yra vienodas, prioritetą nustatoma vadovaujantis Tvarkos aprašo 42 punktu. Aukcioną laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašas sudaromas pagal sudarytą pasiūlymų eilę.</p> <p>18¹.2. nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį. Jis nustatomas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines <i>ir trumpalaikes</i> sutartis perduotas <i>ir pirkėjo perdirbtas</i> žaliavinės medienos kiekis, padidintas 10 procentų, skaičiuojant pagal Tvarkos aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis už paskutinius 4 6 kalendorinius pusmečius iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios, tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnis kaip 1000 ktm. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti.</p> <p>18¹.3. jeigu pirkėjas įgyjo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną – pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 181.2 papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį (t. y. prognozuojamas per kalendorinį pusmetį perdirbti</p>	<p>nebūtų taikomas.</p> <p>Pritariame išdėstytiems motyvams dėl Tvarkos aprašo 17.2 papunkčio, kurio keitimo atsisakoma.</p>
---	--

	<p>žaliavinės medienos kiekis pridedamas prie pagal Tvarkos aprašo 181.2 papunktį nustatyto maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio), kuris kiekvienais paskesniais metais atnaujinamas pagal informaciją, nurodytą Tvarkos aprašo 7.6 papunktyje. Perdirbtos ir prognozuojamas papildomai perdirbti žaliavinės medienos kiekis nustatomas pagal pirkėjo EMPS administratoriui pateiktą ir pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, ši informacija turi būti papildomai patvirtinta nepriklausomo finansų srities auditoriaus. Nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimas rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą ir EMPS administratoriaus interneto svetainėje paskelbtą užduotį nepriklausomiems auditoriams atlikti sutartas procedūras.“</p>	
<p>UAB „Stora Enso Lietuva“ 2022 m. gegužės 20 d. raštas Nr. S-22/08</p>	<p>1. Dėl projekto 18¹.2 punkto prieštaravimo konkurencijos įstatymui. Šiame punkte nepagrįstai sudaromos palankesnės sąlygos asmenims, kurie per paskutinį laikotarpį (2 metus) yra laimėję aukcionus ir nupirkę atitinkamus kiekius medienos. Tuo tarpu pirkėjams, kurie nors ir turi gamybinius pajėgumus, tačiau nedalyvavo aukcionuose (jie pirko medieną iš privačių miško savininkų) arba dalyvavo aukcionuose, tačiau jų nelaimėjo (dėl pasiūlytos mažesnės kainos jiems nepavyko nusipirkti medienos iš valstybės įmonės, todėl pirko iš privačių miško savininkų) sudaromos nepagrįstos kliūtys konkuruoti su praėjusių aukcionų laimėtojais. Projekto autoriai nepateikia argumentų, kodėl tokius subjektus (seniai esančius rinkoje, bet dėl kažkokių priežasčių nelaimėjusių paskutinių dviejų metų aukcionų) reiktų diskriminuoti. Tikimės, kad tokios formulotės nebuvo parinktos pagal idealiai sąlygas atitinkančių (paskutinių dviejų metų laimėtojų) įmonių siūlymus. Siūlome šio punkto nuostatų, kaip prieštaraujančių Konkurencijos įstatymui, atsisakyti. Šiame punkte siekiama įtvirtinti nuostatą, kad pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį reiktų nustatyti skaičiuojant žaliavinės medienos kiekį kuris buvo perduotas per paskutinius 4 kalendorinius pusmečius iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios. Projekto autoriai nepateikia paaiškinimo, kodėl pasirinktas toks dviejų metų terminas. Akivaizdu, kad staigus (nenukeliant šios nuostatos įsigaliojimo bent jau dvejiems metams) tokio termino nustatymas bus ypač palankus įmonėms, kurios laimėjo aukcionus per paskutinius du metus ir priešingai - pragaištingas įmonėms, kurios</p>	<p>Neatsižvelgta. Manome, kad Nutarimo projekte numatyti pakeitimai neturės reikšmingo poveikio konkurencijai. Atkreipiamė dėmesį, kad siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekį, todėl poveikis bendrai medienos rinkai nebus esminis. Be to, visi pirkėjai be apribojimų galės įsigyti iki 1000 ktm medienos pusmetiniuose aukcionuose, dalyvauti pakartotiniuose pusmetiniuose aukcionuose, taip pat aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti bei įsigyti medienos iš privačių miškų. Numatoma, kad Nutarimo projektas galios trumpą laiką iki kol bus priimti ir įdiegti sprendimai dėl atviro tipo aukcionų vykdymo 2023 metais. Tačiau siūlomi sprendimai yra būtini ir proporcingi siekint skubiai reaguoti į susidariusią situaciją ir spręsti Nutarimo projekto lydraštyje nurodytas problemas. Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės</p>

	<p>aukcionuose nedalyvavo arba dalyvavo bet jų nelaimėjo. Tokios įmonės, net ir pasiūliusios didžiausią kainą turės apsiriboti punkte numatytoju minimaliu – 1000 kietmetrių kiekiu. Likę kiekiai tektų privilegijuotiems subjektams. Siūlome atsisakyti šio punkto nuostatų, kaip prieštaraujančių konkurencijos įstatymui.</p>	<p>medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti nebūtų taikomas.</p>
	<p>2. Dėl projekto 181.3 punkto prieštaravimo konkurencijos įstatymui.</p> <p>a) Priėmus paskelbtos redakcijos Tvarkos aprašo pakeitimus būtų sudarytos išskirtinės sąlygos pirkėjams, kurie įsigijo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, prieš tuos, kurie tokius įrenginius turi iš anksčiau. Šiuo atveju, nei vieni (su naujais įrengimais), nei kiti (su iš anksčiau turimais įrengimais) nėra per paskutinius 4 kalendorinius pusmečius iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios įsigiję medienos per EMPS. Tokia nuostata akivaizdžiai sudaro skirtingas konkurencines sąlygas toje pačioje stordenso rinkoje dalyvaujantiems verslo subjektams. Požymis, pagal kurį būtų vykdomas diskriminacinis skirstymas (maksimalaus leidžiamo pirkti medienos kiekio nustatymas) - perdirbimo įrenginių įsigijimo laikas (naujai ir ne naujai įsigyti įrengimai). Šis punktas taisytinas, eliminuojant nurodytą konkurencinį apribojimą.</p> <p>b) Nustatant naujų įrengimų atsiradimą, kaip sąlygą dalyvauti aukcione ir turėti galimybę įsigyti didesnę kiekį, projekto rengėjai nepasisakė (ties Tvarkos apraše, ties lydraštyje), kaip bus kontroliuojama tokių deklaracijų apie įsigytus naujus įrengimus (bei jų pajėgumus) atitikimas tikrovei. Atkreiptinas dėmesys, kad naujieji pajėgumai pagal pateiktą nutarimo projektą gali būti tiek Lietuvoje, tiek ES, tiek ir trečiojoje šalyje (pvz. Afrikoje). Akivaizdu, kad įmonės vadovo parašas ir nepriklausomo audito įmonės patvirtinimas neeliminuos galimo piktnaudžiavimo, jei nebus nustatyta tokių deklaracijų valstybinės kontrolės tvarka bei atsakomybė už neteisingų duomenų pateikimą. Tokia tvarka pateiktame projekte neaparta. Neabejotina, kad efektyviai kontrolei (pajėgumų tikrinimui visose pasaulio šalyse) reikalingi milžiniški išteklių. Taigi – be kontrolės mechanizmo atsiveria plačios galimybės piktnaudžiauti, o kontroliuoti, šį mūsų manymu perteklinį reikalavimą, kainuotų neproporcingai daug. Todėl manome, kad kriterijus įgyjo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną“ yra šalintinas iš projekto, kai pažeidžiantis Konkurencijos įstatymą ir pareikalausiantis neproporcingų kontrolės kaštų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymime, kad nuostatos dėl naujų medienos perdirbimo įrenginių ir su tuo susijusio prognozuojamo perdirbti žaliavinės medienos kiekio tik suteikia papildomą galimybę naujai įsisteigusioms ar esamoms įmonėms, vykdančioms plėtrą, įsigyti medienos ir kaip tik (viso Nutarimo projekto kontekste) eliminuoja apribojimus dėl naujų pirkėjų galimybių sudaryti sutartis pusmetiniuose aukcionuose.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimų teikiant informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, papildomai prašoma, kad ši informacija būtų patvirtinta finansų srities auditoriaus. Pabrėžiame, kad šių auditorių veiklą reglamentuoja ir šios veiklos kontrolės mechanizmus nustato Finansinių ataskaitų audito įstatymas ir, manome, toks reikalavimas yra pakankamas užtikrinant teikiamos informacijos patikimumą, todėl papildomi kontrolės mechanizmai nenumatomi.</p>

	(o nenustačius kontrolės tvarkos - bus sudarytos sąlygos piktnaudžiauti).	
<p>UAB „Renostera“ 2022 m. gegužės 20 d. raštas</p>	<p>Siūlome šią nuostatą koreguoti: nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą neatsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį. Atitinkamai, siūloma naikinti 18¹.3. punkto nuostatą. Alternatyvus pasiūlymas: nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į visiems pirkėjams taikomą vienodą fiksuotą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį, kuris yra žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjo atskirai nustatomas kiekvienam aukcionui, priklausomai nuo planuojamo atitinkamame aukcione parduoti žaliavinės medienos kiekio. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti. Atitinkamai, 18¹.3 punkto nuostatą siūlome koreguoti taip: Jeigu pirkėjas įgijo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną – pirmus 24 mėnesius nuo tokių renginių įrengimo dienos, didinant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 18¹.2 papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį (t. y. prognozuojamas per kalendorinį pusmetį perdirbti žaliavinės medienos kiekis pridedamas prie pagal Tvarkos aprašo 18¹.2 papunktį nustatyti maksimalaus galimi pirkti žaliavinės medienos kiekio). Prognozuojamas papildomai perdirbti žaliavinės medienos kiekis nustatomas pagal pirkėjo EMPS administratoriui pateiktą ir pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, ši informacija turi būti papildomai patvirtinta nepriklausomo finansų srities auditoriaus. Nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimas rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą ir EMPS administratoriaus interneto svetainėje paskelbtą užduotį nepriklausomiems auditoriams atlikti sutartas procedūras. Siūlomais Nutarimo projekto pakeitimais Bendrovė siūlo: i) numatyti, kad nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms</p>	<p>Neatsižvelgta. Nenustačius maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio nebus pasiekti Nutarimo projekto lydraštyje nurodyti tikslai reaguojant į susidariusią situaciją. Alternatyvus pasiūlymas (visiems pirkėjams nustatyti vienodą fiksuotą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį) sukeltų prieštaravimų dėl labai skirtingo pirkėjų tiek perdirbimo pajėgumo, tiek galimybių ir poreikių medienos įsigijimui.</p>

	<p>sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą neatsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį ir, atitinkamai, atsisakyti Nutarimo Projektu siekiamo įtvirtinti Nutarimo 18¹.3. p. formuluotės,</p> <p>arba (alternatyvus siūlymas)</p> <p>ii) numatyti, kad nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į visiems pirkėjams taikomą žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjo atskirai kiekvienam aukcionui nustatyto dydžio visiems pirkėjams vienodą fiksuotą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį (kuris, atitinkamai, turėtų būti apskaičiuotas atsižvelgiant į pardavėjo tame aukcione maksimalų galimą parduoti žaliavinės medienos kiekį), atitinkamai, Nutarimo 18¹.3. p. įtvirtinant galimybes tokį fiksuotą kiekį padidinti deklaruojant įgytus naujus medienos perdirbimo įrenginius.</p>	
<p>EPAL Nacionalinio komiteto Baltijos šalyse 2022 m. gegužės 23 d. raštas Nr. 01</p>	<p>1. Siekiant kuo didžiausios naudos šalies ekonomikai (darbo vietų palaikymo pridėtinės vertės kūrimo šalyje - tai yra didesnių mokesčių į šalies biudžetą), manome, kad pirminiame aukciono etape turėtų dalyvauti tik Lietuvos Respublikos medienos perdirbėjai (tai yra gamybinės įmonės).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aplinkos ministerija pritaria požiūriui, kad Lietuvoje užauginta mediena turėtų būti perdirbama Lietuvoje taip sukuriant didesnę pridėtinę vertę, kuriant darbo vietas ir kt., bei prisidedant prie poveikio klimato kaitai mažinimo, tačiau siūlymas taikyti maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekio limitą atsižvelgiant ir į pirkėjo perdirbtą žaliavinės medienos kiekį akivaizdžiai ir nepagrįstai diskriminuotų medienos perpardavimu užsiimančius subjektus kaip medienos pirkėjų grupę. Todėl negalime pritarti šiam siūlymui dėl jo galimo prieštaravimo konkurencijai ir ES laivą prekių ir paslaugų judėjimą reglamentuojančioms teisės aktų nuostatom.</p>
	<p>2. Manome, kad projekto 18.2 punkto tekstas nepagrįstai sudaro palankesnes sąlygas asmenims, kurie per paskutinį 2 metų laikotarpį laimėjo aukcionus ir nupirko atitinkamus kiekius medienos. Tačiau pirkėjams su realiais gamybiniais pajėgumais, kurie pirkė medieną iš privačių miško savininkų arba dalyvavo aukcionuose, bet jų nelaimėjo, sudaromos nepagrįstos kliūtys.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Mūsų nuomone, Nutarimo projekto nuostatos yra pagrįstos ir proporcingos lydraštyje nurodytoms problemoms spręsti ir tikslams pasiekti.</p>
	<p>3. Manome, kad projekto 18¹.3 punkto tekstas taipogi prieštarauja Konkurencijos įstatymui ir sudaro išskirtines sąlygas pirkėjams, kurie įsigijo naujus medienos perdirbimo įrenginius, prieš tuos, kurie tokius</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad Nutarimo projekte numatyti pakeitimai neturės reikšmingo poveikio konkurencijai. Atkreipiam</p>

	<p>įrenginius jau turi, bet dar nėra įsigiję medienos per EMPS. Be to, nenumatyta, kad galioja tik naujieji pajėgumai Lietuvoje, tikrinimo procedūra užsienyje ir atsakomybė už neteisingų duomenų pateikimą.</p>	<p>dėmesį, kad siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekiui, todėl poveikis bendrai medienos rinkai nebus esminis.</p> <p>Nuostatos dėl naujų medienos perdirbimo įrenginių ir su tuo susijusio prognozuojamo perdirbti žaliavinės medienos kiekio suteikia galimybę naujai įsisteigusioms ar esamoms įmonėms įsigyti medienos.</p> <p>Pažymėtina, kad medienos perdirbimo įrenginių įrengimas galimas tiek Lietuvoje tiek užsienyje (priešingu atveju tai ribotų ES taikomą laisvą prekių ir paslaugų judėjimą), o teikiamų duomenų patikimumas bus užtikrinamas finansų srities auditoriaus patvirtinimu.</p>
	<p>4. Siūlome tobulinti tvarkos aprašo projektą koreguojant 18 punkto redakciją:</p> <p>18¹.2. nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimaliai galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį. Jis nustatomas pagal perdirbėjo deklaruotą gamybinį pajėgumą (ar pirkėjo realiai perdirbtą žaliavinės medienos pusmetinį kiekį, kuris galėtų būti patvirtintas pagal pirkėjo EMPS administratoriui pateiktą ir pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją apie žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais perdirbtą žaliavinės medienos pusmetinį kiekį. Ši informacija turi būti papildomai patvirtinta nepriklausomo finansų srities auditoriaus. Nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimas rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą ir EMPS administratoriaus interneto svetainėje paskelbtą užduotį nepriklausomiems auditoriams atlikti sutartas procedūras.“), tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnis kaip 1000 ktm. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti.</p> <p>18¹.3. jeigu pirkėjas įgyjo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam Lietuvoje perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną - pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 18.2 papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlymas taikyti maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekio limitą atsižvelgiant į pirkėjo perdirbtą žaliavinės medienos kiekį akivaizdžiai ir nepagrįstai diskriminuotų medienos perpardavimu užsiimančius subjektus kaip medienos pirkėjų grupę. Todėl negalime pritarti šiam siūlymui dėl jo galimo prieštaravimo konkurencijai ir ES laivą prekių ir paslaugų judėjimą reglamentuojančioms teisės aktų nuostatomis.</p>

	<p>perdirbti žaliavinės medienos kiekį (t. y. prognozuojamas per kalendorinį pusmetį perdirbti žaliavinės medienos kiekis pridedamas prie pagal Tvarkos aprašo 18.2 papunktį nustatyto maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio). Prognozuojamas papildomai perdirbti žaliavinės medienos kiekis nustatomas pagal pirkėjo EMPS administratoriui pateiktą ir pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, ši informacija turi būti papildomai patvirtinta nepriklausomo finansų srities auditoriaus. Nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimas rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą ir EMPS administratoriaus interneto svetainėje paskelbtą užduotį nepriklausomiems auditoriams atlikti sutartas procedūras.</p>	
<p>Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijos "Lietuvos mediena" 2022 m. gegužės 23 d. raštas Nr. 22/05/23</p>	<p>Nutarimo pakeitimo projekte nėra tinkamai įvertintas nuolat aukcionuose dalyvaujančių pirkėjų poreikis žaliavinei medienai, kurią pirkėjai įsigyja iš Valstybinių miškų urėdijos. Dažnai pasitaiko atveju, kuomet dėl įvairių aplinkybių pusmetinių sutarčių aukcionuose medienos neįsigiję pirkėjai yra priversti dalyvauti trumpalaikių sutarčių ir tik per šiuos du aukcionus apsirūpinti dalimi žaliavinės medienos poreikio. Siūlome įvertinti tai ir išplėsti pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį nurodant ir trumpalaikių sutarčių aukcionuose įsigytos medienos kiekius (18¹.2. punkte).</p> <p>Be to, siekiant kiek įmanoma labiau amortizuoti susidariusios situacijos dėl karo Ukrainoje pasekmes, taip pat siekiant kuo maksimalesnės naudos šalies biudžetui ir šalies žaliavojo kurso užsibrėžtą tikslą igyvendinimo bei mažesnio poveikio klimato kaitai yra svarbu, kad Lietuvoje užauginta ir paruošta Žaliavinė mediena būtų perdirbama žaliavos šalyje. Atsižvelgdami į tai, siūlome, kad pirkėjams taikant maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį būtų nurodomas ne įsigytas pirkėjui perduotas, bet pirkėjui perduotas ir pirkėjo perdirbtas žaliavinės medienos kiekis (18¹.2. punkte). Šis kiekis taip pat būtų deklaruojamas kaip ir prognozuojamas perdirbti žaliavinės medienos kiekis (18¹.3. punkte).</p> <p>Taip pat siūlome išplėsti laikotarpį, kuriame būtų vertinamas pirkėjams taikomas maksimaliai galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis, numatant ne paskutiniųjų 4 kalendorinių pusmečių laikotarpį, o 6 (18¹.2. punkte).</p> <p>Atkreipiame Jūsų dėmesį ir į tai, kad nutarime siūlomas keisti 17.2 papunktis gali iš esmės pabloginti padėtį rinkoje, jeigu žaliavinės medienos kainos joje pasikeistų mažėjimo linkme. Taip pat visiškai kritinėje</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įvertinant tai, kad maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas bus taikomas tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti, manome, kad papildomai į šį limitą įtraukti ir aukcionuose trumpalaikėms sutartims sudaryti įsigytus medienos kiekius nėra pagrindo.</p> <p>Aplinkos ministerija pritaria požiūriui, kad Lietuvoje užauginta mediena turėtų būti perdirbama Lietuvoje taip sukuriant didesnę pridėtinę vertę, kuriant darbo vietas ir kt., bei prisidedant prie poveikio klimato kaitai mažinimo, tačiau siūlymas taikyti maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekio limitą atsižvelgiant ir į pirkėjo perdirbtą žaliavinės medienos kiekį akivaizdžiai ir nepagrįstai diskriminuotų medienos perpardavimu užsiimančius subjektus kaip medienos pirkėjų grupę. Todėl negalime pritarti šiam siūlymui dėl jo galimo prieštaravimo konkurenciją ir ES laivą prekių ir paslaugų judėjimą reglamentuojančioms teisės aktų nuostatom.</p> <p>Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti</p>

	<p>situacijoje lieka įmonės, kurios pastaruoju metu neturėjo galimybės įsigyti medienos iš valstybinių miškų ir prie užsidariusių alternatyvių rinkų joms prisideda atimta net galimybė dalyvauti medienos pardavimo aukcione.</p> <p>Siūlomi pakeitimai:</p> <p>„18¹. Aukciono rezultatai nustatomi tokia tvarka:</p> <p>18¹.1. pasibaigus aukcionui, EMPS automatiškai sudaroma visų aukciono metu pateiktų pasiūlymų eilė pagal procentinį pirkėjo pasiūlytos kainos ir pardavėjo pradinės kainos skirtumą mažėjimo tvarka. Jeigu dviejų pasiūlymų procentinis kainų skirtumas yra vienodas, prioritetas nustatomas vadovaujantis Tvarkos aprašo 42 punktu. Aukcioną laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašas sudaromas pagal sudarytą pasiūlymų eilę.</p> <p>18¹.2. nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį. Jis nustatomas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines ir trumpalaikes sutartis perduotas ir pirkėjo perdirbtas žaliavinės medienos kiekis, padidintas 10 procentų, skaičiuojant pagal Tvarkos aprašo 7.6 papunktį paskelbtus duomenis už paskutinius 4–6 kalendorinius pusmečius iki aukciono vykdymo kalendorinio pusmečio pradžios, tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnis kaip 1000 ktm. Maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas vykdant pakartotinius žaliavinės medienos aukcionus pusmetinėms sutartims sudaryti.</p> <p>18¹.3. jeigu pirkėjas įgyjo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną – pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį pagal Tvarkos aprašo 18¹.2 papunktį, yra atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį (t. y. prognozuojamas per kalendorinį pusmetį perdirbti žaliavinės medienos kiekis pridedamas prie pagal Tvarkos aprašo 18¹.2 papunktį nustatyto maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio), kuris kiekvienais paskesniais metais atnaujinamas pagal informaciją, nurodytą Tvarkos aprašo 7.6 papunktyje. Perdirbtos ir prognozuojamas papildomai perdirbti žaliavinės medienos kiekis nustatomas pagal pirkėjo EMPS administratoriui pateiktą ir pirkėjo vadovo patvirtintą informaciją</p>	<p>nebūtų taikomas.</p> <p>Pritariame išdėstytiems motyvams dėl Tvarkos aprašo 17.2 papunkčio, kurio keitimo atsisakoma.</p>
--	--	--

	apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, ši informacija turi būti papildomai patvirtinta nepriklausomo finansų srities auditoriaus. Nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimas rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą ir EMPS administratoriaus interneto svetainėje paskelbtą užduotį nepriklausomiems auditoriams atlikti sutartas procedūras.“	
UAB "IKEA Industry Lietuva" 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. 14	<p><i>A. Dėl palankesnių sąlygų asmenims, kurie per pastaruosius keturis kalendorinius pusmečius yra laimėję aukcionus ir įsigiję atitinkamus kiekius medienos</i></p> <p>Projekto 6 punktu siekiama papildyti Nutarimą 181.2 punktu, kuriuo būtų įtvirtinta nuostata, numatanti, jog nustatant žaliavinės medienos aukcioną pusmetinėms sutartims sudaryti laimėjusių ir teisę sudaryti sutartis įgijusių pirkėjų sąrašą atsižvelgiama į pirkėjams taikomą maksimalų galimą pirkti žaliavinės medienos kiekį, kuris nustatomas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis, padidintas 10%. Projekto autoriai nurodo, jog projekte numatyti pakeitimai <...> sudarys galimybę apsirūpinti mediena nuolatiniais jos pirkėjams".</p> <p>IKEA vertinimu, toks teisinis reguliavimas yra nepagrįstas bei prieštarauja sąžiningos konkurencijos principams, atsižvelgiant į žemiau pateikiamus argumentus.</p> <p>Pirma, Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau - Konstitucija) 46 straipsnyje nustatyta, jog „Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva", „valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei", o įstatymas „Saugo sąžiningos konkurencijos laisvę". Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą pažymėjo, kad sąžiningos konkurencijos apsauga yra pagrindinis būdas užtikrinti asmens ir visuomenės interesų darną reguliuojant ūkinę veiklą, sukurti ūkio, kaip sistemos, savireguliaciją, skatinančią optimaliai paskirstyti ekonominius išteklius, veiksmingai juos panaudoti, didinti ekonominį augimą ir kelti vartotojų gerovę. Konstitucijos nuostata, kad įstatymas saugo sąžiningos konkurencijos laisvę, reiškia įpareigojimą įstatymų leidėjui įstatymais nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad nebūtų monopolizuojama gamyba ir rinka, būtų užtikrinta sąžiningos konkurencijos laisvė ir būtų numatytos priemonės bei būdai jai apsaugoti. Reguliudama ūkinę veiklą, valstybė</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad Nutarimo projekte numatyti pakeitimai neturės reikšmingo poveikio konkurencijai. Atkreipiamė dėmesį, kad siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekio prekybą, todėl poveikis bendrai medienos rinkai nebus esminis. Be to, visi pirkėjai be apribojimų galės įsigyti iki 1000 ktm medienos pusmetiniuose aukcionuose, dalyvauti pakartotiniuose pusmetiniuose aukcionuose, taip pat aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti bei įsigyti medienos iš privačių miškų.</p> <p>Numatoma, kad Nutarimo projektas galios trumpą laiką iki kol bus priimti ir įdiegti sprendimai dėl atviro tipo aukcionų vykdymo 2023 metais. Tačiau siūlomi sprendimai yra būtini ir proporcingi siekiant skubiai reaguoti į susidariusią situaciją ir spręsti Nutarimo projekto lydraštyje nurodytas problemas, o ilgalaikių pasekmių vertinimas netikslingas dėl numatomo pakankamai trumpo siūlomų nuostatų galiojimo.</p> <p>Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti nebūtų taikomas.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Nutarimo projekto nuostatos dėl maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio</p>

<p>privalo paisyti konstitucinio ūkio subjektų lygiateisiškumo reikalavimo, antraip ūkinės veiklos teisinio reguliavimo nebūtų galima laikyti tarnaujančiu bendrai tautos gerovei (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. kovo 2 d., 2015 m. sausio 15 d. nutarimai).</p> <p>Projektu siūlomu teisiniu reguliavimu siekiama nustatyti kriterijus, kuriuos galėtų atitikti ribotas skaičius ūkio subjektų, pastariesiems suteikiant pirmenybės teisę įsigyti aukcionuose parduodamą valstybei nuosavybės teise priklausančią žaliavinę medieną. Taigi, <u>Projektas atitinkamai ūkio subjektų grupei suteiktų palankesnes sąlygas lyginant su kitais ūkio subjektais įsigyti žaliavinę medieną, tokiu būdu užtikrinant jiems ilgalaikį, pastovų Žaliavinės medienos tiekimą, reikalingą tokių ūkio subjektų vykdomai ūkinei veiklai vykdyti.</u></p> <p>Antra, Remiantis Lietuvos Respublikos Konkurencijos tarybos (toliau - Konkurencijos taryba) sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gairėmis (toliau - Gairės), teisės akto projekto rengėjai turi identifikuoti konkretų tikslą, kurio siekiama nauju reguliavimu ir įvertinti galimas alternatyvas (Gairių 4-7 p.). Gairių 6.1 ir 6.2 p. detalizuoja, jog „<...> <i>Sprendimo tikslo nustatymas leidžia numatyti, kokių priemonių turi būti imamasi nustatytiems tikslams įgyvendinti, įvertinti, kokios priemonės yra racionaliausios bei proporcingiausios nustatytiems tikslams pasiekti, bei įvertinti galimą sprendimo poveikį konkurencijai. <...> Rengiamo sprendimo tikslas turi būti aiškiai susijęs su iškelta problema ir numatyti proporcingus iškelto problemos sprendimo būdus.</i>“ Projekto lydraštyje nurodoma, jog naujų dalyvių aukcionuose ribojimai būtini tam, jog užkirsti kelią intervencinėms ar spekuliacinėms medienos kainoms, rinkos iškreipimui. Vis dėlto, nėra numatomos jokios priemonės, kurios ir užtikrintų, kad rinkos dalyvių įsigyta mediena bus panaudota pirkėjų gamyboje, o ne parduodama kitiems Lietuvoje ar kitose valstybėse veikiantiems medienos perdirbėjams. Taigi, <u>akivaizdžiai konkurenciją ribojančiu Projektu netgi nėra tinkamai įgyvendinami tikslai, kurių siekiama ir galima pagrįstai abejoti jų racionalumu ir proporcingumu.</u></p> <p>Trečia, Projekto autorių argumentai, jog numatomi pakeitimai sudarys galimybę apsirūpinti mediena nuolatiniais jos pirkėjams yra visiškai nepagrįsti. Šį teiginį pailiustruoti galima IKEA pavyzdžiu. Metinis IKEA žaliavinės medienos poreikis - 750 000 m³ per metus. Apie 35% nurodyto poreikio 2017-2022 m. laikotarpiu įmonė įsigijo iš VI Valstybinės miškų urėdijos (toliau - VI VMU), kuri yra strateginė medienos tiekėja IKEA</p>	<p>limito taikomos tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti, o aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti pirkėjai galės įsigyti medienos kaip ir iki šiol. Todėl siūlomais pakeitimais įmonių sudarytų ilgalaikių sutarčių pagrindu įsigytos žaliavinės medienos kiekio vertinimas netikslingas. Pažymėtina, kad (kaip ir nurodyta Nutarimo projekto lydraštyje) susidariusios išskirtinės rinkos sąlygos gali lemti didesnę naujų pirkėjų dalyvavimą šalies medienos prekybos aukcionuose, intervencines ar spekuliacines kainas, iškreipti rinką. Neproporcingas medienos kainų augimas turėtų neigiamą įtaką ir pagal anksčiau sudarytas ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainoms ir šių sutarčių vykdymui, nes pagal ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainos kas pusę metų tikslinamos pagal medienos pardavimo aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti rezultatus. Atsižvelgiant į tai, manome, kad siūlomų teisinio reguliavimo priemonių taikymas tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti yra adekvati ir proporcinga priemonė Nutarimo projekto lydraštyje nurodytoms problemoms spręsti ir tikslams pasiekti.</p> <p>Tvarkos aprašo pakeitimo skubumas yra sąlygojamas poreikio skubiai reaguoti į susiklosčiusią situaciją dėl medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo.</p>
--	--

vykdomoje veikloje. Svarbu pažymėti, jog per paskutinius keturis kalendorinius pusmečius IKEA didžiąją dalį medienos (466 000 m³) iš VI VMU įsigijo pagal ilgalaikes medienos pirkimo-pardavimo sutartis, užtikrindama savalaikį medienos atsiėmimą ir atsiskaitymą už įsigytas žaliavas. Nepaisant to, Projektu siūlomais pakeitimais įmonių sudarytų ilgalaikių sutarčių pagrindu įsigytos žaliavinės medienos kiekis yra visiškai nevertinamas. Aptariamu reguliavimu būtų sukuriama išskirtinės teisės atskirai ūkio subjektų grupei aukcione įsigyti parduodamą žaliavinę medieną vien dėl medienos įsigijimo būdo, kuriuo jie apsirūpindavo mediena praeityje. Tai leidžia daryti išvadą, jog Projekte numatytu teisiniu reguliavimu nesiekama realiai sukurti galimybę mediena apsirūpinti nuolatiniais jos pirkėjams, tačiau yra sudaromos išskirtinės sąlygos valstybinę medieną įsigyti konkrečią sutarčių rūšį ar rūšis anksčiau pasirinkusiems rinkos dalyviams.

Remiantis Gairių 9.1 p., teisės aktų projektų rengėjai turi įvertinti, ar „*sprendimas turės ar gali turėti įtakos ūkio subjektų galimybėms įeiti į rinką, joje išlikti ar iš jos išeiti. Jei sprendimas riboja ūkio subjektų skaičių ir (arba) įvairovę, kyla grėsmė, jog jis darys neigiamą įtaką konkurencijai rinkoje*“. Konkurencijos taryba savo praktikoje yra konstatavusi, kad veiklos reglamentavimas, paremtas istoriniais duomenimis, gali būti ydingas ir riboti konkurenciją. Pavyzdžiui, viename iš savo nutarimų konkurencijos taryba yra nurodžiusi, kad žvejybos kvotų skirstymo tvarka, kuri buvo paremta istoriniais žuvų sugavimo rodikliais taip pat lėmė skirtingų konkurencijos sąlygų sudarymą, nes dėl nustatytos žvejybos kvotų Baltijos jūroje apskaičiavimo tvarkos, ūkio subjektai, kurie turėjo didesnius istorinius žuvų sugavimo rodiklius, galėjo išlaikyti savo žvejybos kvotų dalį ir išvengti kitų ūkio subjektų konkurencijos!

Taigi, IKEA vertinimu, Projektu siūlomas reguliavimas, kuriuo asmenims, kurie per pastaruosius keturis kalendorinius pusmečius yra laimėję pusmetinius aukcionus ir įsigiję atitinkamus kiekius medienos, būtų sudaromos palankesnės sąlygos veikti rinkoje, būtų diskriminuojantis, nepagrįstas sąžiningos konkurencijos principais.

Ketvirta, svarbu pažymėti ir tai, jog Projektas yra nesuderinamas su teisėtų lūkesčių apsaugos principu, konstituciniais teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principais. Teisinis reguliavimas, suteikiantis tam tikras lengvatas, tačiau nenumatantis jokių tokių lengvatų pereinamojo laikotarpio nesuderinamas su minėtais principais. Atkreipiame dėmesį ir į tai, jog konkurencijos

ribojimai privalo būti pagrįsti objektyviomis priežastimis, įvertinant konkrečių priemonių būtinumą, tinkamumą ir proporcingumą. Šiuo atveju Projekto autoriai nepagrindžia numatomos lengvatos parinkimo motyvų, taip pat nepateikia skaičiavimų ar kitų objektyvių duomenų, kuriais remiantis būtų galima pagrįsti, jog numatytas reguliavimas yra pateisinamas.

Penkta, reikia atkreipti dėmesį, kad Projekto lydraštyje pateikiamas tik visiškai formalus poveikio konkurencijai vertinimas: „*Manome, kad tokie projekte numatyti pakeitimai neturės reikšmingo poveikio konkurencijai ir nepažeis ES taikomo laisvo prekių ir paslaugų judėjimo principo, tačiau sudarys galimybę apsirūpinti mediena nuolatiniais jos pirkėjams ir sumažinti galimų spekuliacijų riziką. Be to, tiek esami, tiek nauji pirkėjai galės apsirūpinti mediena deklaruodami įgytus naujus medienos perdirbimo įrenginius, dalyvaudami trumpalaikiuose aukcionuose ir pakartotiniuose aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti, kuriuose maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis netaikomas*“. Taigi, vienintelis pateikiamas argumentas, pagrindžiantis Projektu numatytus pakeitimus, yra tai, jog neva tiek esami, tiek nauji nuolatiniai pirkėjai vis tiek galės apsirūpinti mediena bent trimis būdais. Vis dėlto, šios alternatyvos nėra visiškai tinkamos:

i) nėra aišku, kokių pagrindu remiantis nustatytas reguliavimas, numatantis privilegijas ūkio subjektams, kurie deklaruoja naujus medienos perdirbimo įrenginius. Apie tai plačiau pasisakoma žemiau, tačiau svarbu tai, jog toks reguliavimas jokių būdu nereiškia, kad nuolatiniai medienos pirkėjai, įgyvendinus Konkurencijos tarybos 2014 m. liepos 16 d. nutarimas Nr.: 25-7/2014 Projektu siūlomas pakeitimus, galės ir toliau užsitikrinti reikalingus medienos kiekius; ii) trumpalaikiai aukcionai nėra tinkama alternatyva visiems medienos perdirbėjams

Perdirbėjams, kurie perdirba stambius kiekius medienos, trumpalaikiai aukcionai nesuteikia pakankamo užtikrintumo veiklai vykdyti (be to, yra didelė rizika, kad trūkstant medienos žaliavų trumpalaikiai aukcionai gali būti visai nevykdomi); iii) sunku tikėtis, jog dabartinėmis rinkos sąlygomis galėtų vykti pakartotiniai aukcionai dėl ilgalaikių ar pusmetinių sutarčių. Šiuo metu rinkoje vyrauja didelis medienos trūkumas, kas akcentuojama ir pačiame Projekto lydraštyje.

Vėlgi, imantis akivaizdaus konkurencijos apribojimo, Projekto rengėjai turėjo aiškiai įvertinti visas galimas alternatyvas, siūlomų priemonių

	<p><u>racionalumą bei proporcingumą. Dėl nurodytų priežasčių akivaizdu, jog tai nebuvo padaryta, prioritetinių sąlygų sukūrimas tam tikriems medienos pirkėjams prieštarauja sąžiningos konkurencijos principui, o Projektu siekiami įgyvendinti tikslai nebus tinkamai pasiekti.</u></p>	
	<p><i>B. Dėl palankesnių sąlygų asmenims, kurie įgijo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių</i></p> <p>Projekto 6 punkte, kuriuo siekiama papildyti Nutarimą 18^{1.3} punktu taip pat numatoma išimtis, jog jei žaliavinės medienos pirkėjas įgijo naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių, leidžiančių jam perdirbti papildomą žaliavinės medienos kiekį arba pradėti perdirbti žaliavinę medieną - pirmus 24 mėnesius nuo tokių įrenginių įrengimo dienos, nustatant jam maksimalų galima pirkti žaliavinės medienos kiekį, būtų atsižvelgiama į tokių įrenginių per kalendorinį pusmetį prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį. IKEA vertinimu, siūlomas teisinis reguliavimas stokoja teisinio apibrėžtumo bei konkretumo, sukuria galimybes nesąžiningiems rinkos dalyvių veiksams. Taip pat toks reguliavimas nebūtų suderinamas su Konstitucijos 46 str. įtvirtinta sąžiningos konkurencijos laisve ir Konkurencijos įstatymo 4 str. 2 d. įtvirtintu reikalavimu nepriimti teisės aktų, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus. Pirma, nei Projekto, nei jo lydimuosiuose dokumentuose nėra pasisakoma dėl to, kas yra laikoma „įgytu nauju žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiu“. Nėra aišku, ar tam, kad galėtų pasinaudoti Projektu siūloma išimtimi, pirkėjas įrenginį privalo valdyti nuosavybės teise ar pakanka to, jog turėtų valdymo teisę. Tuo atveju, jei būtų laikoma, jog pirkėjas daiktą privalo valdyti nuosavybės teise, nepagrįstai būtų apribojamos teisės asmenų, kurie medienos perdirbimo įranga naudoja, pavyzdžiui, finansinės nuomos (lizingo) pagrindu. Tuo atveju, jei būtų pripažįstami visi valdymo pagrindai, rinkos dalyviai galėtų piktnaudžiauti galimybe pasinaudoti išimtimi sudarinėdami apsimestines įrangos nuomos, panaudos ar kitas sutartis faktiškai siekdami įsigyti didesnę medienos kiekį bei jį realizuoti (perparduoti) kitiems rinkos dalyviams. Nenustačius aiškios „įgyto naujo žaliavinės medienos perdirbimo įrenginio“ apibrėžties <u>nėra užtikrinamas teisinio reguliavimo apibrėžtumas, konkretumas, neįgyvendinami Projekto tikslai bei sukuriamas erdvė nesąžiningiems rinkos dalyvių veiksams.</u> Akivaizdu, jog toks teisinis reguliavimas neatitinka teisėkūrai keliamų reikalavimų. Be kita ko, reikia atkreipti dėmesį ir į tai, jog siūlomu pakeitimu būtų pažeidžiamos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pažymime, kad nuostatos dėl naujų medienos perdirbimo įrenginių ir su tuo susijusio prognozuojamo perdirbti žaliavinės medienos kiekio tik suteikia papildomą galimybę naujai įsisteigusioms ar esamoms įmonėms, vykdančioms plėtrą, įsigyti medienos ir kaip tik (viso Nutarimo projekto kontekste) eliminuoja apribojimus dėl naujų pirkėjų galimybių sudaryti sutartis pusmetiuose aukcionuose.</p> <p>Patikslintas 18^{1.3} papunktis nurodant, kad žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiai turi būti įsigyti nuosavybės teise. Nuomos, panaudos ar kitų įsigijimo formų siūloma nenumatyti siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų (fiktyvi nuoma siekiant pagrįsti perdirbamą kiekį ir pan.).</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad siekiant išvengti galimų piktnaudžiavimų teikiant informaciją apie naujais žaliavinės medienos perdirbimo įrenginiais prognozuojamą perdirbti žaliavinės medienos kiekį, papildomai prašoma, kad ši informacija būtų patvirtinta finansų srities auditoriaus. Pabrėžiame, kad šių auditorių veiklą reglamentuoja ir šios veiklos kontrolės mechanizmus nustato Finansinių ataskaitų audito įstatymas ir, manome, toks reikalavimas yra pakankamas užtikrinant teikiamos informacijos patikimumą, todėl papildomi kontrolės mechanizmai nenumatomi.</p> <p>Manome, kad 24 mėn. terminas yra pakankamas laikotarpis atspindėti pastarųjų metų pirkėjų medienos įsigijimo tendencijas iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. Be to, ilgesnio laikotarpio taikymas apimtų ir ilgalaikių sutarčių vykdymo laikotarpį (jos sudaromos 3-10 metų laikotarpiui), o maksimalus galimas įsigyti žaliavinės medienos kiekio limitas ilgalaikėms sutartims sudaryti</p>

	<p>pirkėjų, įgijusių naujus įrenginius iki siūlomo Nutarimo pakeitimo įsigaliojimo, teisės. Projekto autoriai nepateikė jokių objektyvių argumentų dėl aptariamos lengvatos poreikio bei nepaaiškino kodėl yra siūlomas 24 mėnesių lengvatos laikotarpis. Esant pagrįstoms abejonėms dėl siūlomos lengvatos atitikties teisės aktų reikalavimams galima daryti išvadą, jog <u>Projekte numatyta prioritetinga naujų žaliavinės medienos perdirbimo įrenginių savininkų padėtis turėtų būti išsamiai įvertinta ir pagrįsta Konstitucijos kontekste</u>. To nepadarius bei atitinkamai nepakoregavus aptariamo Nutarimo pakeitimo gali būti sukurta didelė žala Lietuvos medienos perdirbimo rinkoje veikiantiems subjektams bei, atitinkamai, Lietuvos ekonomikai.</p> <p>Antra, išskirtinės galimybės įsigyti daugiau medienos vien tuo pagrindu, jog pirkėjas valdo naujus medienos perdirbimo įrenginius yra nepagrįstas atsižvelgiant į tai, jog asmuo, įsigijęs medieną šiuo pagrindu, nėra įpareigojamas tą medieną perdirbti. Kaip nurodoma aukščiau, Projekto autorių teigimu Nutarimo pakeitimu siekiama užkirsti kelią intervencinėms ar spekuliacinėms kainoms, medienos rinkos iškreipimui. Tačiau atsižvelgiant į tai, jog šiandieninėje rinkoje yra stipriai padidėjęs medienos poreikis, priėmus Projektu siūlomas pataisas, <u>spekuliacijos galimybė tik padidėtų, kadangi pirmenybės teisę turintys asmenys galėtų dalį įsigytos medienos perparduoti už žymiai didesnę kainą asmenims, kurie neturėjo galimybės įsigyti pakankamai medienos jų gamybos poreikiams</u>.</p> <p>Trečia, siūlydami naujų įrengimų įgijimą, kaip pagrindą galimybei įsigyti didesnę kiekį medienos, Projekto autoriai <u>nenurodė, kaip bus kontroliuojama tokių deklaracijų apie įgytus naujus įrengimus (bei jų pajėgumus) atitiktis faktinei situacijai</u>. Nėra numatytas ribojimas, jog įrenginiai būtų Lietuvos Respublikos teritorijoje (o jei toks ribojimas būtų numatytas - tai galimai būtų nesuderinama su Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais). Atsižvelgiant į tai, jog atitikties kontrolė reikalautų atitinkamų institucijų išskirtinai didelių laiko bei lėšų sąnaudų, praktiškai nėra galimybės užtikrinti, jog numatyto reguliavimu nebus piktnaudžiaujama. Dėl šių priežasčių, kaip ir aukščiau aptartu atveju, ir šis Projekto nepagrįstai apriboja konkurenciją ir nepasiektų projekte įvardintų tikslų.</p>	<p>nebūtų taikomas.</p>
	<p>C. Dėl ribojimų įtvirtinimo poįstatyminiu teisės aktu</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad „pagal Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės, taip</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aplinkos ministerijos vertinimu, siūlomos nuostatos atitinka Miškų įstatyme išdėstytas nuostatas dėl prekybos</p>

<p><i>pat ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu; apribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; apribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo"</i> (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2010 m. vasario 26 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai). Akivaizdu, jog Projektu siekiama nustatyti teisinį reguliavimą, kuris iš esmės apribotų medienos perdirbėjų (tame tarpe ir IKEA) galimybę vykdyti ūkinę veiklą, nes dėl sąžiningos konkurencijos principo neatitinkančių taisyklių įmonei būtų panaikintos galimybės įsigyti reikiamą kiekį žaliavinės medienos. Atsižvelgiant į tai, jog apibūdintą ūkinės veiklos ribojimą planuojamą numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, galima daryti pagrįstą išvadą, jog toks teisinis reguliavimas prieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijai, o dėl to negali būti priimtas ir įgyvendintas.</p>	<p>valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena organizavimo ir vykdymo.</p>
<p><i>D. Dėl Projekto įtakos UAB „IKEA Industry Lietuva“ veiklai</i> Pažymėtina, kad IKEA, siekdama patenkinti savo gamybinius žaliavinės medienos poreikius, nuo 2008 m. aktyviai bendradarbiauja su VĮ VMU, taip įsigydamą ženkliai dalį ūkinei veiklai reikalingos žaliavinės medienos. Metinis IKEA žaliavinės medienos poreikis - 750 000 m³ per metus. Apie 35% nurodyto poreikio 2017-2022 m. laikotarpiu įmonė įsigijo iš VĮ VMU, kuri yra strateginė medienos tiekėja IKEA vykdomoje veikloje. Svarbu pažymėti, jog per paskutinius keturis kalendorinius pusmečius IKEA didžiąją dalį medienos (466 000 m³) iš VI VMU įsigijo pagal ilgalaikes medienos pirkimo-pardavimo sutartis, užtikrindama savalaikį medienos atsiėmimą ir atsiskaitymą už įsigytas žalias. IKEA visuomet tinkamai vykdo sutartinius įsipareigojimus, susijusius su valstybinės žaliavinės medienos įsigijimu nepaisant įvairių pasikeitimų medienos rinkoje. Be kita ko, IKEA yra vienas svarbiausių Lietuvos baldų rinkos dalyvių - IKEA net 97% pagamintos produkcijos parduoda Lietuvos baldų gamintojams ir užtikrina iki 70% jų bendro MDP (medienos drožlių plokščių) poreikio, taip prisidedama prie aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimo šalyje. Nenutrūkstama IKEA veikla ir įmonės pagaminamos produkcijos tiekimas yra kritiškai svarbus Lietuvos baldų gamybos rinkai, nes IKEA gamina ir tiekia funkcionaliai adaptuotus produktus baldų gamintojams, kurių pasiūla rinkoje yra ypač ribota. Nepaisant to,</p>	<p>Pažymėtina, kad visi pirkėjai be apribojimų galės aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti įsigyti iki 1000 ktm medienos, dalyvauti pakartotiniuose pusmetiniuose aukcionuose, taip pat aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad siūlomos nuostatos įtakos tik iki 20 procentų visos Lietuvoje (valstybiniuose ir privačiuose miškuose) kasmet pagaminamos medienos kiekį, todėl išlieka galimybės mediena apsirūpinti ir iš privačių miškų.</p>

	įgyvendinus Projektu siūlomus pakeitimus, IKEA galimybės įsigyti medieną bus itin ribotos - <u>preliminariu vertinimu IKEA pavyktų įsigyti vos 7 000 m² medienos per pusmetį, t. y. vos 1,9% viso poreikio</u> . Norint tinkamai tęsti veiklą, IKEA iš VI VMU turi įsigyti ne mažiau nei 150 000 m ³ medienos per pusmetį. IKEA medienos perdirbimo fabrikas dirba be perstojo ir iš esmės nėra galimybės sumažinti ar sulėtinti gamybos. Taigi, įvedus Projekte numatytus ribojimus IKEA būtų priversta stabdyti vykdomą gamybą. Pažymėtina, kad IKEA nesiekia jokių išskirtinių pranašumų, tačiau nori atkreipti dėmesį į Projekte numatytą diskriminaciją, ypač dėl to, jog Projektu siūlomas reguliavimas nevertintų su VI VMU sudarytų ilgalaikių sutarčių įgyvendinimo.	
Lietuvos biomasės energetikos asociacijos 2022 m. gegužės 24 d. raštas Nr. 2022-05-24/01	<p>1. Visų pirma Asociacija prašo/siūlo Ministerijai Aprašo projekte įtvirtinti „perdirbimo įrenginių“ sąvoką, nes dabar nėra aišku kokie ūkio subjektų valdomi perdirbimo įrenginiai papuola po tokios sąvokos apibrėžtimi.</p> <p>2. Sekančiai, Asociacijai kyla klausimas dėl Aprašo 18¹.3. punkte siūlomo įtvirtinti nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimo, kuris rengiamas pagal EMPS administratoriaus parengtą užduotį. Asociacijos žiniomis, tokia užduotis EMPS administratoriaus nėra parengta, todėl Asociacijai kyla klausimas, kaip artimiausiu metu planuojamame skelbti pusmetiniame aukcione galės dalyvauti ūkio subjektai, kurie jau dabar yra išplėtę savo gamybos/perdirbimo apimtis. Asociacijos įsitikinimu, iki sekančio žaliavinės medienos aukciono pusmetinės sutartims sudaryti gauti nepriklausomo finansų srities auditoriaus patvirtinimą nebus jokių galimybių, todėl, Asociacijos vertinimu, tai nepagrįstai suvaržo ūkio subjektų galimybes įsigyti papildomą žaliavinės medienos kiekį.</p>	<p>Neatsižvelgta. Manome, kad „perdirbimo įrenginių“ sąvokos apibrėžimas netikslingas, nes tokia sąvoka tik apibūdintų visuotinai suprantamam medienos perdirbimo procesui tinkamų naudoti įrenginių visumą. Nustatant perdirbamos medienos kiekį nėra svarbu kokiais įrenginiais mediena perdirbama.</p> <p>Tvarkos aprašo pakeitimo skubumas yra sąlygojamas poreikio skubiai reaguoti į susiklosčiusią situaciją dėl medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo. EMPS administratoriaus parengta užduotis bus paskelbta iš kart po Nutarimo projekto priėmimo.</p>
Konkurencijos tarybos 2022 m. gegužės 27 d. raštas Nr. (2.30Mr-43) 6V-632	Projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 18 ¹ .2. papunktyje numatoma, kad medienos pirkėjams bus nustatomas maksimalus galimas pirkti žaliavinės medienos kiekis, kuris nustatomas kaip vidutinis per kalendorinį pusmetį pardavėjo konkrečiam pirkėjui pagal pusmetines sutartis perduotas žaliavinės medienos kiekis <...>. Projektu siūloma suteikti galimybę įsigyti medieną dalyvaujant aukcionuose pusmetinėms medienos pirkimo – pardavimo sutartims sudaryti tik tam tikroms ūkio subjektų grupėms, tai yra toms įmonėms, kurios ir anksčiau	Atkreipiame dėmesį, kad Nutarimo projekto nuostatos dėl maksimalaus galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio limito taikomos tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti, o aukcionuose trumpalaikėms ir ilgalaikėms sutartims sudaryti pirkėjai galės įsigyti medienos kaip ir iki šiol. Todėl siūlomais pakeitimais įmonių sudarytų ilgalaikių sutarčių pagrindu įsigytos žaliavinės medienos kiekio vertinimas netikslingas. Pažymėtina, kad (kaip ir nurodyta Nutarimo projekto lydraštyje) susidariusios

	<p>įsigydavo medieną sudarydamos pusmetines sutartis. Pateiktame siūlyme nėra vertinama informacija apie medienos kiekį, kurį ūkio subjektai įsigydavo per tą patį laiką ilgalaikių medienos pirkimo – pardavimo sutarčių pagrindu, taip pat neįvertinami ūkio subjektai, kurie dalyvavo ankstesniuose pusmetiniuose aukcionuose, tačiau nesudarė pusmetinių sutarčių, taip pat neįvertinami ūkio subjektai, kurie nedalyvavo pusmetiniuose aukcionuose, bet pirkė medieną iš privačių miškų savininkų. Atkreiptinas dėmesys, kad pirkėjai, kurie per paskutinius dvejus metus nedalyvavo aukcione, arba dalyvavo, bet nelaimėjo, taip pat tie, kurie medieną įsigijo ilgalaikiuose aukcionuose gali susidurti su sunkumais įsigyti pageidaujamą medienos kiekį, nes, esant minėtam ribojimui, jiems lieka šios alternatyvos įsigyti medieną: 1) trumpalaikiuose aukcionuose; 2) pakartotiniuose aukcionuose; 3) įsigyti iki 1000 kietmetrių medienos; 4) iš privačių pardavėjų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, rekomenduojame pataisų rengėjams įvertinti: a) ar šio rašto (5) pastraipoje identifikuotos alternatyvos yra pakankamos įsigyti reikiamai medienos žaliavai rinkos dalyviams, negalėsiantiems įsigyti norimo medienos kiekio dėl to, kad jie pastaraisiais metais aukcionuose dalyvavo, bet nelaimėdavo, ar visai nedalyvavo bei tiems, kurie medieną įsigydavo ilgalaikiuose aukcionuose; b) ar toks ribojimas yra proporcingas ir nėra galimybės užsibrėžiamo tikslo pasiekti mažiau ribojančia priemone.</p>	<p>išskirtinės rinkos sąlygos gali lemti didesnę naujų pirkėjų dalyvavimą šalies medienos prekybos aukcionuose, intervencines ar spekuliacines kainas, iškreipti rinką. Neproporcingas medienos kainų augimas turėtų neigiamą įtaką ir pagal anksčiau sudarytas ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainoms ir šių sutarčių vykdymui, nes pagal ilgalaikes sutartis parduotos medienos kainos kas pusę metų tikslinamos pagal medienos pardavimo aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti rezultatus. Atsižvelgiant į tai, manome, kad siūlomų teisinio reguliavimo priemonių taikymas tik aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti yra adekvati ir proporcinga priemonė Nutarimo projekto lydraštyje nurodytoms problemoms spręsti ir tikslams pasiekti.</p> <p>Pabrėžiame, kad bet kuriuo atveju (ar būtų keičiamas ar nekeičiamas Tvarkos aprašas) visus rinkos dalyvius aprūpinti norimu medienos kiekiu iš valstybinių miškų nebūtų galimybių: dar iki medienos importo iš Rusijos ir Baltarusijos uždraudimo visa valstybiniuose miškuose pagaminta mediena būdavo nuperkama, tuo tarpu įvedus minėtus importo draudimus Aplinkos ministerijos skaičiavimu vien Lietuvos medienos pirkėjams susidarys teorinis 2-3 mln. ktm medienos trūkumas (apvaliosios medienos ekvivalentu). Pažymėtina, kad didinti kirtimo apimtis Lietuvos valstybiniuose miškuose neplanuojama (nors ir ieškoma papildomų medienos pateikimo rinkai galimybių), todėl daliai medienos pirkėjų bet kuriuo atveju teks ieškoti kitų medienos šaltinių.</p> <p>Įvertinus didėjančią medienos paklausą ne tik Lietuvoje, bet ir visame Baltijos regione galima patikimai teigti, kad Nutarimo projekto lydraštyje keliamos problemos yra pagrįstos ir siūlomi Tvarkos aprašo pakeitimai šioms problemoms spręsti yra reikalingi ir proporcingi siekiamiems tikslams pasiekti.</p>
	<p>Projekto teikimo lydraštyje teigiama, kad Projekte siūlomi pakeitimai – laikina priemonė reaguojant į susidariusią situaciją. Nurodyta, kad Aplinkos ministerija rengia to paties Aprašo pakeitimus, kurie įteisis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projekto nuostatų galiojimą siejame su atviro tipo aukcionų įteisinimu, kuris numatomas 2023 metais.</p>

	<p>atvirų aukcionų (varžymosi dėl medienos įsigijimo realiu laiku) ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti taikymo principus, leisiančius efektyviau konkuruoti įsigyjant medieną. Nors, kaip teigiama lydraštyje, pakeitimai laikini, kokie ir turėtų būti sprendimai, kuriais siekiama išspręsti laikinas neeilinio pobūdžio rinkoje susiklosčiusias situacijas, vis dėlto manytume, kad teisės akte turi būti numatyta, kokiam laikotarpiui taikomi numatomi ribojimai, arba kokie yra neeilinės (ekstremalios) situacijos požymiai, kuriems esant ribojimai galioja, bei kurie turėtų būti periodiškai peržiūrimi. Pavyzdžiui, pandemijos metu įvesti prekybos tam tikruose prekybos taškuose ribojimai buvo siejami su ekstremalios padėties įvedimu, kurios būtinybė periodiškai buvo vertinama, ir ribojimai atitinkamai koreguojami.</p>	<p>Įvertinus iki šiol iškilusius su šių pakeitimų parengimu susijusius sudėtingus klausimus ir kylančius techninio įgyvendinimo iššūkius, prognozuoti tikslų atvirų aukcionų veikimo pradžios laiką gana sudėtinga, todėl siūlytina nenustatyti Nutarimo projekto taikymo termino.</p>
--	--	--